

Sygn. akt I CSK 2989/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z powództwa E. B., J. B.
przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu P. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 sierpnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 października 2021 r., sygn. akt VII AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego P. w W. na rzecz małżonków E. i J. B. kwotę 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego P. w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 29 października 2021 r., Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu Sądu drugiej instancji. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie

sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka oczywistej zasadności skargi nie została jednak spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce jedynie wówczas, gdy bez dokonania głębszej analizy dla przeciętnego prawnika jest oczywiste, że podstawy skargi zasługują na uwzględnienie, a zatem ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i przesądza to o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonego przepisu nie prowadzi wprost

do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z 17 grudnia 2020 r., IV CSK 288/20). Skarżący winien podać argumenty wykazujące na oczywiste uzasadnienie skargi kasacyjnej w części skargi zawierającej uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania. Powinien wskazać, w czym – w jego ocenie – wyraża się ta „oczywistość”. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2014 r., I UK 65/14; zob. także m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 14 maja 2015 r., III PK 6/15; z 13 lutego 2014 r. I PK 262/13; z 27 maja 2010, II UK 274/09; z 13 grudnia 2007 r., I PK 207/07; z 12 lipca 2007 r., III CSK 160/07).

Zdaniem skarżącego zachodzi oczywista zasadność skargi, „co wynika z faktu, że przedmiotem niniejszego postępowania jest roszczenie o odszkodowanie z tytułu poniesionej przez powodów szkody w zakresie zmniejszenia wartości nieruchomości zaistniałego ze względu na utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania dla P. w W., pomimo że w przedmiotowej sprawie ustalone zostało, że po wejściu w życie uchwały majątek strony powodowej nie uległ zmniejszeniu w sposób względem właścicieli innych nieruchomości, w tym tych położonych poza obszarem ograniczonego użytkowania (OOU), tj. nie objętych wpływem Uchwały Sejmiku Województwa [...] nr [...] z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla P.. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do wskazano, „że zarówno Sąd I, jak i II instancji dokonały błędnej wykładni przepisów prawa materialnego, tj. art. 129 ust. 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1973) w zw. z art. 361 § 1 k.c., tzn. w sposób nieprawidłowy wyłożono pojęcie szkody”. Zdaniem skarżącego Sądy orzekające w niniejszej sprawie pominęły, że dla ustalenia szkody związanej z wejściem w życie uchwały ustanawiającej OOU, niewystarczającym jest

określenie aktualnego stanu majątkowego poszkodowanego (obliczonego jako różnica pomiędzy aktualną wartością nieruchomości podobnej do nieruchomości będącej przedmiotem wyceny ale leżącej poza OOU oraz aktualną wartością nieruchomości będącej przedmiotem wyceny położonej w OOU), ale też - zgodnie z cywilistycznym ujęciem szkody - zbadany powinien być stan majątku poszkodowanego przed wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę (tj. wystąpienia ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości objętej obszarem ograniczonego użytkowania) i określona różnica pomiędzy takimi stanami.

Skarżący, podnosząc argumenty w ramach uzasadnienia przesłanki 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zdaje się nie zauważać, że art. 129 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska odnosi się do ściśle określonej postaci szkody w postaci zmniejszenia się wartości konkretnej nieruchomości. W takiej sytuacji ustalenie szkody i jej zakresu nie wymaga porównywania wartości całego majątku osób, którym przysługuje prawo do tej nieruchomości przed wejściem w życie uchwały ustanawiającej OOU i po jej wejściu w życie. Analiza uzasadnienia Sądu Apelacyjnego prowadzi do wniosku, że Sąd ten dokonał ustaleń faktycznych co do przesłanek odpowiedzialności uregulowanej art. 129 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska, dotyczących zmniejszenia się wartości nieruchomości (wyjaśniając przy tym szczegółowo wybraną metodę wyceny - metodę statystycznej analizy rynku) oraz związku przyczynowego pomiędzy wejściem w życie uchwały ustanawiającej OOU a ww. postacią szkody. Brak jest przy tym wśród ustaleń Sądu stwierdzenia zawartego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, a mianowicie, „że po wejściu w życie uchwały majątek strony powodowej nie uległ zmniejszeniu w sposób względem właścicieli innych nieruchomości, w tym tych położonych poza obszarem ograniczonego użytkowania (OOU)”. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje zatem, że doszło w niniejszej sprawie do rażącego naruszenia prawa, które skutkowałoby oczywistym uzasadnieniem skargi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

